



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Doskonałość dydaktyczna Uczelni” POWR.03.05.00-00-Z303/18



**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



Metody kształcenia dorosłych

Anna Wieradzka-Pilarczyk



Jak uczą się dorośli?

Wypisz w zespole 10 charakterystycznych cech uczenia się dorosłych



Doskonałość dydaktyczna Uczelni” POWR.03.05.00-00-Z303/18



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój



**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

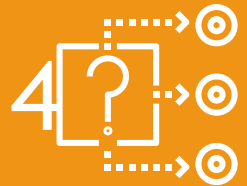


Problem-based learning (PBL) Introduction

Wprowadzenie w uczenie oparte na problemach

na przykładzie przedmiotu Komunikacja interpersonalna i konflikty
(Wydział Teologiczny, kierunek studiów: Dialog i doradztwo społeczne, studia II stopnia)

The goal of presentation - Cel prezentacji



Celem preazentacji jest zapoznanie studentów z metodą nauczania opartą na rozwiązywaniu problemów (ang. Problem-based learning (PBL))

Co to jest PBL?

5

What is it Problem-based learning (PBL)?



W nauczaniu opartym na problemach studenci podejmują wyzwanie uczenia się w pogłębionym aspekcie opartym np. na analizie przypadku (case study) Tworzą małe grupy, w których omawiają rzeczywiste problemy lub przypadki, aktywując swoją wcześniejszą wiedzę na ten temat, łącząc nowe informacje ze swoją wcześniejszą wiedzą, konstruując nowe pomysły i krytycznie oceniając swoje wnioski. W zależności od złożoności problemu uczący się współpracują ze swoimi rówieśnikami i szukają wsparcia u swoich tutorów (wykładowców). Na Uniwersytecie w Maastricht PBL definiuje się w oparciu o cztery podstawowe zasady. Mianowicie, że uczenie się powinno być oparte na współpracy, powinno być konstruktywne, kontekstowe i samodzielne (CCCS). W prezentacji zobaczysz przykład uczenia się z wykorzystaniem PBL, jakim jest przedmiot "Komunikacja interpersonalna"
<https://www.youtube.com/watch?v=xLqnxIR2Fj4>

Tworzenie zespołów, ustalanie ról i zasad pracy



01



Zapoznanie z problemem, poszukiwanie słów kluczy, wstępnych definicji, tematów powiązanych z problemem

Poszukiwanie nowej wiedzy. Konfrontacja nowo zdobytych informacji z wcześniejszymi rozwiązaniami w celu jak najlepszego opracowania problemu



04

PBL

02

03



Poszukiwanie rozwiązania w oparciu o posiadaną wiedzę i własne doświadczenie.

Jaki ma wyglądać proces uczenia się?





Student wie

Student potrafi

Student JEST

Poszerza specjalistyczną wiedzę z zakresu podejmowanego tematu

Umiejętnie łączy wyniki badań i obserwacji z uzyskaną wiedzą

Doświadczenie uczestnictwa w opracowaniu problemu na przykładzie konkretnego przypadku pozwala wyjść od schematycznego i stereotypowego zdobywania wiedzy i jej zaliczania do wewnętrznej potrzeby poszukiwania wiedzy jako niezbędnego elementu swojej przyszłej działalności zawodowej, a także realizacji potrzeb osobistych.

- Pracować w zespole
- Szukać twórczych rozwiązań w oparciu o kompetentną wiedzę
- Podejmować temat w oparciu o krytyczną i subiektywną ocenę
- Tworzyć ciekawy projekt przydatny społecznie

Zaczyna być specjalistą w swojej dziedzinie

Uczenie poprzez rozwiązywanie konkretnych, życiowych problemów ma charakter **uczenia**

transformatywnego.

Jego istotnym celem jest przemiana myślenia dotycząca procesu uczenia (studiowania), a także własnej osoby w tym osobistych zasobów i deficytów do pracy nad sobą.



Analiza przypadku



To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: [CC BY-NC-ND](#)

W trakcie szkolnego zebrania z rodzicami klas III szkoły licealnej wyszedł na światło dzienne problem trudności w komunikowaniu się nastolatków ze swoimi rodzicami.

Dorośli skarżyli się, na to iż ich dzieci nie słuchają i ignorują ich prośby, jednocześnie krzywdząc rodziców swoim aroganckim zachowaniem.

Temat podjęty przez wychowawców w ramach godziny wychowawczej spotkał się z oburzeniem wśród uczniów. To licealiści skarżyli się na brak zrozumienia ze strony rodziców, ciągłą kontrolę, zwracanie uwagi jedynie na oceny i niezauważanie sukcesów naukowych, brak dyskusji i wiedzy na temat możliwości poznawczych uczniów, stawianie wymagań ponad siły dzieci oraz stosowanie kar i ograniczeń.

W indywidualnych rozmowach z dziećmi okazało się, że sami rodzice nie radzą sobie z komunikacją w małżeństwie. Często się na siebie obrażają, tworząc w domu przestrzeń „cichych dni”, lub na siebie krzyczą. Oskarżają się także o rzeczy, co do których nie mają pewności lub skupiają na nieistotnych drobiazgach.

Dyrektor szkoły poprosił Was jako trenerów komunikacji o przygotowanie programu wsparcia dialogu i komunikacji dla rodziców i dzieci.



Analiza przypadku



Zadaniem studentów było stworzenie 10-dniowego kursu on-line, który nauczyłby osoby uczestniczące w warsztacie zasad twórczej komunikacji.

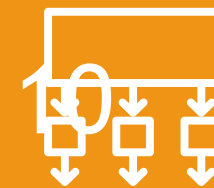
Cechy kursu:

- Przekazanie konstruktywnej i kompetentnej wiedzy
- Wyzwolenie motywacji do nauki twórczej komunikacji
- Znalezienie wyzwalaczy podtrzymujących tę komunikację
- Przygotowanie ćwiczeń na każdy dzień
- Usensowienie procesu - jako wzmocnienie motywacji

To zdjęcie, autor: Nieznany autor, licencja: [CC BY-NC-ND](#)

© Anna Wieradzka-Pilarczyk

Co robili studenci?



Tworzenie zespołu



Określenie problemu (LINK: [wyzwalacze](#), burza mózgów)



Konfrontowanie wiedzy posiadanej własnego doświadczenia z wiedzą zdobytą w drodze indywidualnych poszukiwań.



Synteza wiedzy i rozwiązanie problemu oraz jej **praktyczne** zastosowanie poprzez publikację na stronach internetowych





Self-evaluation - studencki feedback

12

Co wiem więcej niż na początku zajęć?

Ciekawym odkryciem było dla mnie stwierdzenie iż uczymy się poprzez studium przypadku, tzn. poprzez dane doświadczenie /problem/zagadnienie/wyzwanie

Wiem więcej o związkach, o wpływie osobowości na relacje, o organizacji czasu oraz emocjach i kompromisach.

Wiem zdecydowanie więcej o komunikacji międzyludzkiej, o rozstrzyganiu konfliktów, poznałam lepiej Matrycę Eisenhowera oraz porozumienie bez przemocy.

Zwiększyła się moja świadomość na temat tego, jak ważna jest komunikacja szczególnie w bliskich relacjach, jak wiele dobrego może wnieść poprawne komunikowanie się

Co potrafię?

Potrafię pracować w grupie, - wykorzystywać swoją już zdobytą wiedzę w praktyce - redagować teksty pisane - motywować

Potrafię pomóc sobie i innym

Lepiej pracować w grupie i zarządzać czasem pracy

Nauczyłam się lepiej przyglądać komunikacji innych osób

Potrafię korzystać z języka żyrafy, jak również przeprowadzić ćwiczenia z nim związane. Potrafię przepraszać, komunikować swoje potrzeby oraz być asertywna.



Self-evaluation - students feedback

13

What do I know more than at the beginning of the class?

An interesting discovery for me was the statement that we learn through a case study, i.e. through a given experience / problem / issue / challenge

I know more about relationships, about the influence of personality on relationships, about the organization of time, emotions and compromises.

I know much more about interpersonal communication, about conflict resolution, I got to know the Eisenhower Matrix and non-violent communication better.

My awareness of how important communication is, especially in close relationships, has increased, and how much good communication can bring

What can I do?

I can work in a group, - use the my acquired knowledge in practice - edit written texts - motivate

I can help myself and others

It is better to work in a group and manage working time

I learned to better observe the communication of other people

I can use the language of the giraffe, as well as carry out exercises related to it. I can apologize, communicate my needs and be assertive.



Cel i forma zaliczenia

Wyniki nauczania i zdobyte kompetencje

Student:

- potrafi stworzyć w zespole projekt warsztatów / szkolenia / indywidualnego planu wspierających proces edukacji osób dorosłych
- zna i stosuje metody aktywizacji i motywowania dorosłych do nauki
- jest otwarty i kreatywny w korzystaniu z dziedzictwa kulturowego ludzkości w nauczaniu dorosłych
- korzysta z osiągnięć współczesnej andragogiki i nauk o komunikacji
- zna istotne elementy dla procesu uczenia się dorosłych,
- umie dokonać diagnozy edukacyjnego poziomu wyjściowego osoby dorosłej by zintensyfikować jej proces uczenia się oraz nadać mu wymiar kreatywnego działania
- umie wskazać i zaplanować kluczowe etapy efektywnego uczenia się dorosłych,
- potrafi dobierać metody właściwe dla pracy warsztatowej i szkolenia dorosłych tworząc indywidualny/zespołowy plan wspierania edukacji dorosłych
- wyszukuje i poprawnie stosuje środki dydaktyczne odpowiednie dla kształcenia dorosłych



Ocena

OBSZAR OCENY	PUNKTY
OBECNOŚĆ NA WSZYSTKICH TUTORIALACH NIEOBECNOŚĆ (bez zwolnienia) Wypełnienie ankiety po tutorialach	1. jeden projekt w zespole 2. dwa projekty – jeden z zespołem, drugi samodzielnie
WARTOŚĆ MERYTORYCZNA /TREŚCIOWA/ – POZIOM NAUKOWEJ WIEDZY (zgodny z treściami zawartymi w sylabusie)	0-10
POŁĄCZENIE WIEDZY Z PRAKTYKĄ	0-10
KREATYWNOŚĆ / POMYSŁOWOŚĆ	0-5 (+ 5 DLA NAJBARDZIEJ TWÓRCZEGO POMYSŁU)
PUNKTUALNOŚĆ	0-3-5
ESTETYKA	0-10
SUMA	0-40 (+5)

OCENA	5	4.5	4	3.5	3
PUNKTY	38-40	35-37	31-34	27-30	23-26

Jaka wiedza pomoże Ci w realizacji zadania?

- Co M. Knowles wniósł do teorii uczenia się dorosłych?
- Dlaczego dorośli chcą się uczyć?
- Jakie znaczenie ma doświadczenie w procesie uczenia się dorosłych?
- Jakie są zasady motywowania dorosłych do nauki?
- Jakie typy uczenia się preferują osoby dorosłe?
- Jak można wyróżnić style uczenia się wśród dorosłych?
- Jak wzbudzić w dorosłych chęć do samokształcenia?
- Czym jest uczenie transformatywne?

PROBLEM

PROJEKT

DOŚWIADCZENIE

CV

ZNAJDŹ SWOJE MIEJSCE W ZESPOLE

oraz zasady efektywnej i twórczej pracy (Teams)



Co musicie zrobić by Wasz projekt osiągnął ocenę najwyższą na koniec semestru?

Co może być przeszkodą w realizacji projektu, a co może stać się waszym wsparciem w realizacji celu?

Podaj 5 sposobów na realizację projektu w terminie i na najwyższą ocenę.

Jaki jest Twój plan/ harmonogram pracy?

MAMY DLA CIEBIE PRACĘ



APLIKUJ

Weź udział w projekcie:

Citizens crossing borders

jako trener kompetencji miękkich.

Znajdź swoje miejsce w zespole i odkryj przed uczestnikami naszego kursu nowe przestrzenie ich edukacyjnych możliwości!

Gwarantujemy miłą atmosferę, zgrany zespół, dobre wynagrodzenie!

Ta oferta czeka właśnie na Ciebie!

Aplikuj już teraz!

Więcej informacji znajdziesz na stronie:

ofertapracy@wsparcie.pl

edukacjadoroslych@wsparcie.pl

Wykaz zadań:

Opracowanie dla uczestników spersonalizowanego planu wspierającego proces nauki języka angielskiego. Biorąc pod uwagę informacje dotyczące powodów rozpoczęcia kursu, motywacji i poziomu zaangażowania wybranego uczestnika kursu należy:

- przygotować dla kursanta spersonalizowanej, interaktywnego projektu wsparcia procesu uczenia się w dowolnej formie ulotki/dziennika itp. (z linkami, obrazami, odnośnikami itp.) na podstawie stworzonej przez siebie diagnozy zasobów i deficytów kursanta.
- dostarczyć kursantowi w ciekawy i przystępny sposób wiedzy o sposobach uczenia dorosłych, włączając w to informacje dotyczące literatury przedmiotu, pomocne w procesie nauki
- pomóc w stworzeniu odpowiedniej przestrzeni psycho-fizycznej do nauki, budowania i utrzymywanie motywacji w różnych momentach kursu, wspierania procesu samokształcenia i transformatywnej przemiany.

ODKRYJ PROBLEM

dla matek powracających do pracy

Jesteście grupą trenerów specjalizujących się w rozwoju umiejętności miękkich u dorosłych. Właśnie trafiliście na ogłoszenie z interesującą dla Was ofertą pracy. Lokalne Centrum Karier organizuje kurs języka angielskiego dla młodych mam planujących powrót do pracy. Kurs jest częścią programu „Powrót do pracy”, który będzie współfinansowany przez Unię Europejską pod warunkiem, że weźmie w nim udział co najmniej 20 młodych mam. Kierownik staje zatem przed następującym problemem: jak zachęcić grupę do udziału w kursie? Jako rozwiązanie, poprosił Was o przeprowadzenie 60-minutowych warsztatów dla młodych matek jako krok przygotowawczy przed przystąpieniem do kursu językowego. Dodatkowo macie przygotować dla uczestników spersonalizowane materiały, do których mógłby wracać po ukończeniu warsztatów. Warsztaty muszą być gotowe do 15 czerwca, a po raz pierwszy zostaną zaprezentowane nauczycielowi i kolegom w klasie 11 kwietnia. Poniżej znajdziesz wybór sylwetek uczestników warsztatów.

ODKRYJ PROBLEM dla grupy seniorów

Jesteście grupą trenerów specjalizujących się w rozwoju umiejętności miękkich u dorosłych. Właśnie trafiliście na ogłoszenie z interesującą dla Was ofertą pracy. Kierownik lokalnego Ośrodka Seniora otrzyma dofinansowanie unijne na wyjazd zagraniczny dla osadzonych pod warunkiem, że co najmniej 90% z nich weźmie udział w organizowanym przez ośrodek kursie języka angielskiego. Kierownik staje zatem przed następującym problemem: jak sprawić, by grupa uczestniczyła w kursie, nie czując się do tego zmuszona? Jako rozwiązanie, kierownik zatrudnił Cię do przygotowania i przeprowadzenia 60-minutowego warsztatu dla starszych osadzonych w ośrodku jako krok przygotowawczy przed podjęciem przez nich kursu językowego. Warsztaty muszą być gotowe do końca marca, a po raz pierwszy zostaną zaprezentowane nauczycielowi i kolegom w klasie 11 kwietnia. Dodatkowo macie przygotować dla uczestników spersonalizowane materiały, do których mógłby wracać po ukończeniu warsztatów. Poniżej znajdziesz wybór sylwetek uczestników warsztatów.

ODKRYJ PROBLEM dla grupy bezrobotnych

Jesteście grupą trenerów specjalizujących się w rozwoju umiejętności miękkich u dorosłych. Właśnie trafiliście na ogłoszenie z interesującą dla Was ofertą pracy. Lokalny Urząd Pracy organizuje kurs języka angielskiego dla bezrobotnych, którzy chcą wrócić do pracy. Kurs jest częścią inicjatywy „Program Aktywizacji Zawodowej”, która będzie współfinansowana przez Unię Europejską pod warunkiem, że weźmie w nim udział co najmniej 20 bezrobotnych obywateli. Kierownik staje zatem przed następującym problemem: jak zachęcić grupę do udziału w kursie? Jako rozwiązanie poprosiła Cię o poprowadzenie 60-minutowych warsztatów dla bezrobotnych jako krok przygotowawczy przed podjęciem przez nich kursu językowego. Dodatkowo masz przygotować dla uczestników spersonalizowane materiały, do których mógłby wracać po ukończeniu warsztatów. Warsztaty muszą być gotowe do końca marca, a po raz pierwszy zostaną zaprezentowane nauczycielowi i kolegom w klasie 11 kwietnia. Poniżej znajdziesz wybór sylwetek uczestników warsztatów.

8. Przedstawienie rezultatów projektu

Spotkanie z grupą
Wyznaczenie ról
Określenie zasad
Diagnoza procesu
motywacji,
zaangażowania w proces
uczenia się

**1. Spotkanie z problemem/
wyzwalacze / PROBLEM**

- Wyjaśnianie kluczowych faktów i nieznanych terminów
- Umieszczenie problemu w realiach osób z grupy (skupienie na wybranym doświadczeniu)

7. Rekonstrukcja wiedzy i działanie w tworzeniu rozwiązania problemu (projekt)

- Połączenie kwestii uczenia się w oparciu o zebraną literaturę dotyczącą problemu
- Przeniesienie wiedzy na poziom praktyki
- Ostateczna konstrukcja projektu

UCZENIE OPARTE NA PROBLEMACH

2. Zdefiniowanie rdzenia problemu/ wyzwalacze / wstępne pomysły

3. Burza mózgów

- Pomysły i wyjaśnienia
- Odpowiedzi i przykłady problemu w doświadczeniu grupy

6. Niezależne badanie

- Praca na uczeniu się w tematyce problemu
- Krytyczna ocena problemu

**5. Sformułowanie problemów
związanych z uczeniem się**
Czego nie wiemy, czego
musimy się dowiedzieć
(pytania)

4. Dyskusja i synteza

- podsumowanie, co ostatecznie wiemy odnośnie podejmowanego tematu

Motywacja to podstawa

LINK

LINK2



DZIĘKUJĘ!

awiera@amu.edu.pl

Dyżur

Środa 8.30-10.00

Email

www.wieradzka-pilarczyk.pl